

MILJØGODKENDELSE
af kvægbruget
beliggende
Tobjergevej 21
6830 Nørre Nebel

Varde
Kommune

I henhold til § 16a i Bekendtgørelse af lov nr. 520
af 1. maj 2019
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Godkendt den 15. juli 2019

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Susanne Seested
Direkte tlf. 7994 6106
E-mail: suse@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 84209-19

Sagsnr. 19-6445

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	6
3	GODKENDELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	7
3.2	DISPENSATION	8
3.3	SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	8
3.4	FORUDSÆTNINGER.....	8
4	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	9
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE	9
4.2	DRIFT OG INDRETNING	10
4.3	LANDSKABSINTERESSER	10
4.4	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	10
4.5	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING	10
4.6	LUGT.....	11
4.7	STØJ OG VIBRATIONER	11
4.8	STØV	12
4.9	SKADEDYR	12
4.10	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND.....	12
4.11	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	12
4.12	LYS	12
4.13	EGENKONTROL.....	12
4.14	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK	12
4.15	UHELD OG RISICI	12
4.16	OPHØR.....	12
5	KLAGEVEJLEDNING	14
6	OFFENTLIGGØRELSE	15
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	16
7.1	BELIGGENHED.....	16
7.2	AFSTANDSKRAV	17
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ.....	18
7.4	SAMDRIFT	20
7.5	BIAKTIVITETER.....	20
7.6	INDRETNING	20
7.7	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE.....	24
7.8	VAND, ENERGI OG KLIMA.....	25
	ANSØGER OPLYSER:	25
7.9	VÆSENTLIGE VIRKNINGER FRA RESTSTOFFER, AFFALDSPRODUKTIONEN, SAMT VED BRUGEN AF NATURRESSOURCER.....	26
	7.9.1 Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)	26
7.10	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE	28
7.11	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING.....	28

7.12	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING.....	30
7.13	LUGT.....	31
7.14	ØVRIGE EMISSIONER OG GENEPÅVIRKNINGER FRA HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE.....	32
7.15	FLUER OG SKADEDYR	33
7.16	DØDE DYR.....	34
7.17	LYS	34
7.18	TRANSPORT.....	34
7.19	SPILDEVAND	36
7.20	FORURENINGS- OG GENEDEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER	37
7.21	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK	38
7.22	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	44
	National beskyttelse af arter af planter og dyr.....	44
	Biodiversitet – Den danske Rødliste.....	45
7.23	BAT – AMMONIAK	45
7.24	SAMLET BAT-VURDERING	46
8	EGENKONTROL.....	47
9	ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	47
10	NABO- / PARTSHØRING.....	47
11	SAMLET VURDERING	48
	BILAG 1 – UDLEDNINGSTILLADELSE TIL TAG- OG OVERFLADEVAND.....	49

1 Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Tobjergevej 21, 6830 Nørre Nebel i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af udkast til miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Digital MiljøAdministration (DMA) www.dma.mst.dk fra den 13. maj til og med den 28. maj 2019. (Idéfasen). Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når denne foreligger.

Varde Kommune har ikke modtaget henvendelser angående udvidelsen i idéfasen efter offentlig annoncering.

Udkast til afgørelse er sendt i parts/nabohøring i 30 dage, hvor der er mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Udkast til afgørelse skal give offentligheden og beslutningstagerne et fælles grundlag for at debattere projektet, inden der tages endelig stilling til, om det skal kunne realiseres.

Når høringsperioden er slut vil alle indkomne bidrag blive vurderet af Varde Kommune, inden der tages stilling til om der kan meddeles miljøgodkendelse.

Der er ikke indkommet bemærkninger i forbindelse med parts/nabohøring.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Bruno Pedersen, Tobjergevej 21, 6830 Nørre Nebel, tlf.: 40 82 96 07, mail: tobjerge@gamil.com
Husdyrbrugets navn og adresse:	Tobjergevej 21, 6830 Nørre Nebel
Ejerlav og matrikel nr.:	Varde, Tarp By, Lunde, 4c
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730095438
CHR-nummer:	45290
CVR-nummer:	19170748
Konsulent:	Lisbeth Tønning, SAGRO, tlf.: 20 18 14 80, e-mail: lit@sagro.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Nej
Ansøgning:	Skema nr. 211094, version 2, indsendt den 6. juni 2019
Udkast i nabohøring:	Fra den 12. juni til og med den 12. juli 2019.
Godkendelsesdato:	Den 15. juli 2019

2.2 Baggrund og historik

Husdyrbruget er miljøgodkendt med en § 12 miljøgodkendelse fra den 7. september 2010. Her blev godkendt en ny kalvestald og en ny ensilageplansilo. Kalvestalden er etableret i 2012, men har ingen byggetilladelse. Plansiloen er ikke etableret. Dyreholdet forblev uændret på 385,25 DE bestående af 212 køer, 174 stk. opdræt (6-28 mdr.), 47 stk. kalve (0-6 mdr.) og 106 stk. tyrekalve (40-57 kg).

Bruno Pedersen har nu søgt om miljøgodkendelse på baggrund af et ønske om at udvide husdyrbruget på Tobjergevej 21, 6830 Nørre Nebel.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 10. maj 2019.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Tobjergevej 21, 6830 Nørre Nebel kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøgodkendelsen meddeles efter § 16a i "Bekendtgørelse af lov nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

I henhold til husdyrbruglovens § 59a bortfalder godkendelsen, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter den er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

3.1 Beskrivelse af projektet

Der ansøges om etablering af en ny velfærdsstald med dybstrøelse. Et dybstrøelsesareal skal udvides i en eksisterende stald, og et tidligere møddingshus ændres til dybstrøelsesstald. Derudover ansøges der om etablering af et nyt plansilohus på 50 x 29 meter med en plansilo, som sambygges med eksisterende foderlade. Desuden lovliggøres et areal til kalvehytter i foderladen.

Der har ind til nu været godkendelse til et dyrehold bestående af 212 køer, 174 stk. opdræt (6-28 mdr.), 47 stk. kalve (0-6 mdr.) og 106 stk. tyrekalve (40-57 kg), i alt 385,25 DE.

I den nugældende husdyrbrugslov skal der ikke længere søges om og gives godkendelse til et bestemt dyrehold, men om et bestemt produktionsareal, det vil sige det areal, som dyrene på husdyrbruget kan opholde sig på.

Der søges om følgende **nye** produktionsarealer:

Ny velfærdsstald med dybstrøelse:	199 m ²
Udvidelse af dybstrøelsesareal i eksisterende stald:	Fra 255 til 700 m ²
Møddinghus ændres til dybstrøelsesstald:	98 m ²
Kalvehytter i foderladen	60 m ²
Nakkebomsareal med mere medtages som produktionsareal med spaltegulv i eksisterende løsdriftsstald:	267 m ²

3.2 Dispensation

Der gives i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrbrugloven dispensation til udvidelse af produktionsarealet i eksisterende løsdriftsstald, som ligger 21 meter fra naboskellet mod øst, hvor kravet er 30 meter. Ligeledes dispenses der for samme bygning til søen, som ligger 9,5 meter fra, og hvor kravet er 15 meter.

3.3 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Idéfasen ved offentlig annoncering
- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohearing ved berørte naboer

3.4 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøgodkendelsen

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af tabel 1 og tabel 2 og beliggende som det fremgår af figur 3.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1	786	Naturlig ventilation	6 m	(#168749) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	700
2	2593	Naturlig ventilation	6 m	(#172463) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (#168788) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0 0	76 2094
Stald 3	99	Naturlig ventilation	6 m	(#168791) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	98
4	253	Naturlig ventilation	6 m	(#168792) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	199
5	60	Naturlig ventilation	6 m	(#168793) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	60
Sum						3227

Tabel 1: Husdyrbrugets produktionsarealer i ansøgt drift.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
GB 1	Flydende				625
GB2	Flydende				174
Mødding	Fast				68

Tabel 2: Husdyrbrugets gødningslagre i ansøgt drift.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

Ensilageplansilo

- c. Senest 14 dage før etablering af ensilageplansilo skal du til Varde Kommune indsende følgende:
  - Dokumentation for at ensilageopbevaringsanlæggets bund og eventuelle sider opføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
  - Redegørelse for mure / randbelægning / hældning
  - Målfaste tegninger af ensilageopbevaringsanlægget med afløb og rørføring fra ensilageplansilo til opsamlingsbeholder
  - Dokumentation for at opsamlingsbeholder er udført af bestandige og tætte materialer, og er dimensioneret i forhold til kapaciteten.
- d. Senest 2 måneder efter at du har etableret ensilageplansiloen, skal du anmelde det til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. (Skema til færdigmelding vedhæftet).
- e. Det udvendige foderbord skal alle steder etableres med fald ind mod stalden, så der ikke kan løbe vand fra foderbordet og ud på jorden/området omkring foderbordet
- f. Der skal etableres afløb fra den ny stalds udvendige foderbord (bygning nr. 4 på figur 3), som skal lede til gylletank.
- g. Der må ikke kunne løbe vand fra jorden/området omkring stalden/foderbordet ind på det udvendige foderbord.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- b. Bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

4.4 Ammoniakreducerende tiltag

- a. Gulvet i den ny velfærdsstald (bygning nr. 4 på figur 3) skal være dybstrøelse med lang ædeplads. (Der er ansøgt om dybstrøelse i hele arealet, fordi det aktuelle staldsystem dybstrøelse med lang ædeplads ikke findes. Derfor er der ansøgt om det gulvsystem, som er mest dominerende).
- b. Udvidelsen i eksisterende stald (bygning nr. 1 på figur 3), møddingshuset (bygning nr. 3 på figur 3) som ændres til stald og kalvehytter i foderlade (bygning nr.5 i figur 3) skal alle være med dybstrøelse.

4.5 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.

4.6 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.7 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.8 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.9 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.10 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenet med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.

4.11 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.12 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.13 Egenkontrol

- a. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.

4.14 Bedste tilgængelige teknik

- a. Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. køleanlæg til mælk skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

4.15 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.16 Ophør

- a.** Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget senest den 12. august 2019.

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 15. juli 2019.

På Varde Kommunes vegne den 15. juli 2019

Susanne Seested

Landbrugssagsbehandler

Kopi sendt til:

- Lisbeth Tønning, SAGRO, e-mail: lit@sagro.dk, tlf.: 20 18 14 80
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Arkvest, post@arkvest.dk

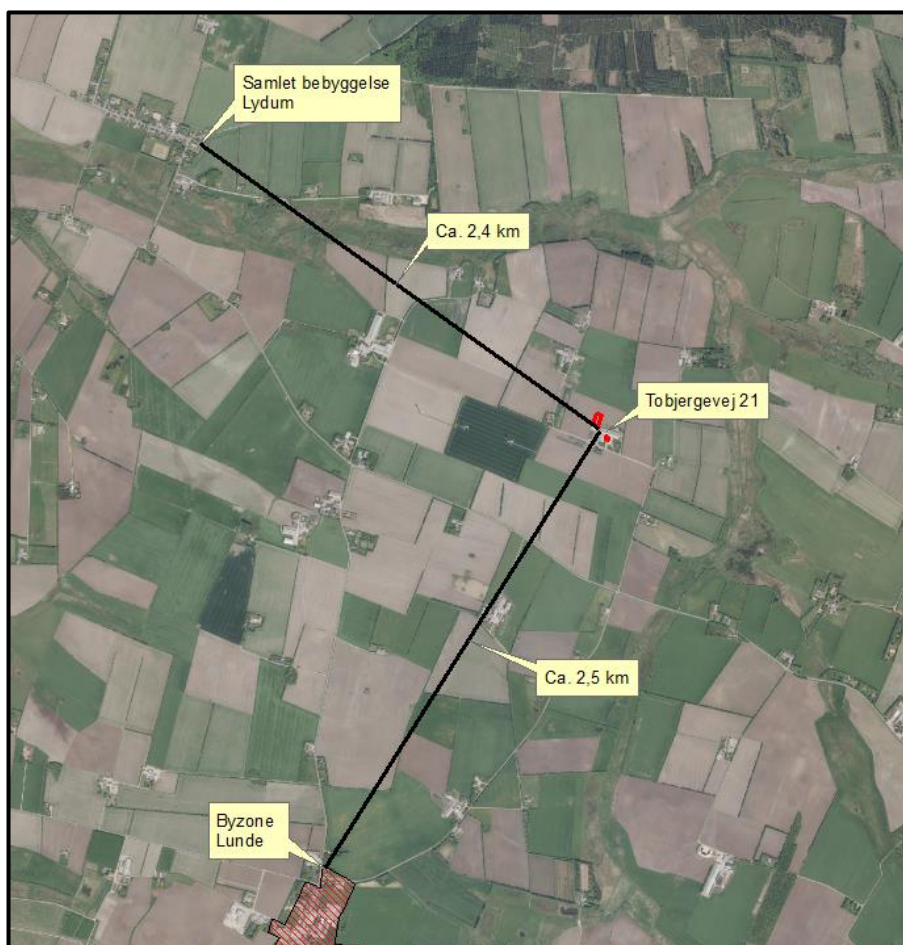
7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Tobjergevej 21, 6830 Nørre Nebel ca. 2,5 km fra Lunde, som er nærmeste byzone, figur 1.

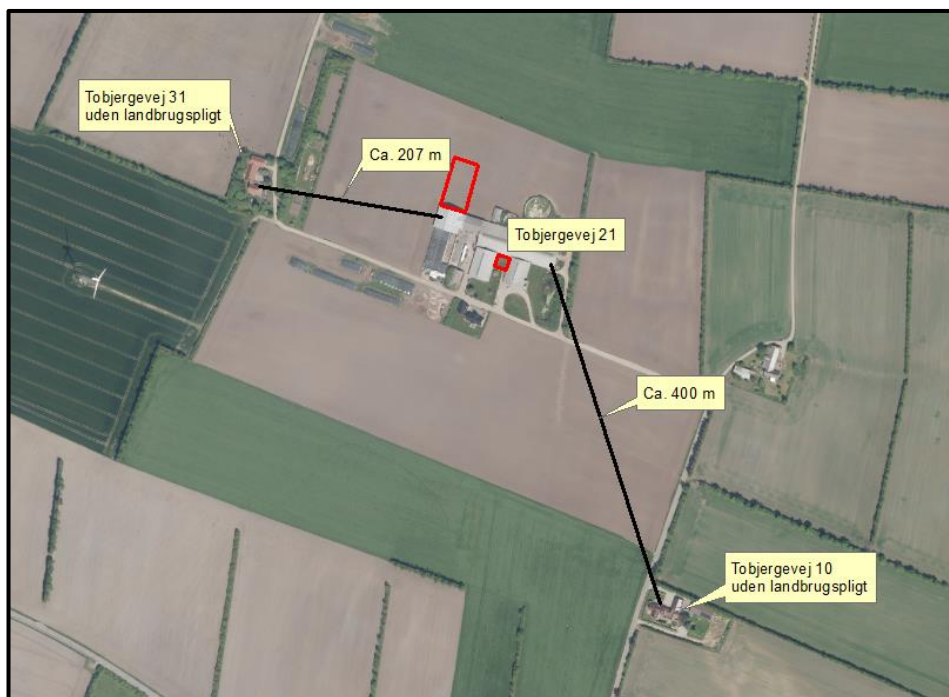
Nærmeste samlede bebyggelse er Lydum beliggende ca. 2,4 km fra husdyrbruget, se figur 1.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til byzone og samlet bebyggelse.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Tobjergevej 31, som ligger ca. 207 meter vest fra husdyrbruget, se figur 2. Næstnærmeste nabo uden landbrugspligt er Tobjergevej 10 ca. 400 meter fra husdyrbruget, se figur 2.

Figur 2. Husdyrbruget i forhold til nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er ikke overholdt:

- vandløb, dræn og søer (15 m)
- naboskel (30 m)

Der gives i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrbrugloven dispensation til udvidelse af produktionsarealet i eksisterende løsdriftsstald, som ligger 21 meter fra naboskellet mod øst, hvor kravet er 30 meter og som ligger 9,5 meter fra husdyrbrugets forsinkelsesbassin/sø, hvor kravet er 15 meter.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Åbne landbrugslandskaber
- Overgangslandskab
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Skovrejsningsområde-plangrundlag KP17

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at:

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land** (Landzone) skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

I åbne **landbrugslandskaber** skal store tekniske anlæg, herunder store husdyrbrug med mere end 500 dyreenheder tilpasses landskabets karakter.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **skovrejsningsinteresser** har skovrejsning høj prioritet.

Jævnfør naturbeskyttelseslovens § 17 stk. 1 og 2 må der bygges erhvervmæssigt inden for skovbyggelinjer og skovrejsningsområder.

Det nærmeste beskyttede sten- eller jorddige ligger i et markskel ca. 670 meter øst for husdyrbruget, og berøres ikke af udvidelsen.

Beskrivelse af nybyggeri:

Det ny silohus etableres i forlængelse af eksisterende foderhus. Bredden bliver 29 meter og benhøjden bliver 5 meter, som det eksisterende foderhus. Længden af ny foderlade bliver ca. 50 meter. Den ny foderlade bygges i røde stålplader på siderne og i gavlen mod nord. Gavlspidsen bygges med hvide stålplader. Taget er gråt eternit.

Den ny velfærdsstald bliver etableret tæt op ad tre eksisterende bygninger. Derfor er det kun gavlenden og enden af det udvendige foderbord, der bliver synlig fra vejen. Gavlenden kommer til at bestå af et ventilationsgardin.

Der stilles ingen vilkår om beplantning med udgangspunkt i, at materialerne til ny foderlade er de samme som den eksisterende bygningsmasse og desuden er der et læhegn øst for husdyrbruget.

Varde Kommune vurderer at

- alle nybyggerierne er erhvervmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed

- de nye driftsbygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet, samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

7.5 Biaktiviteter

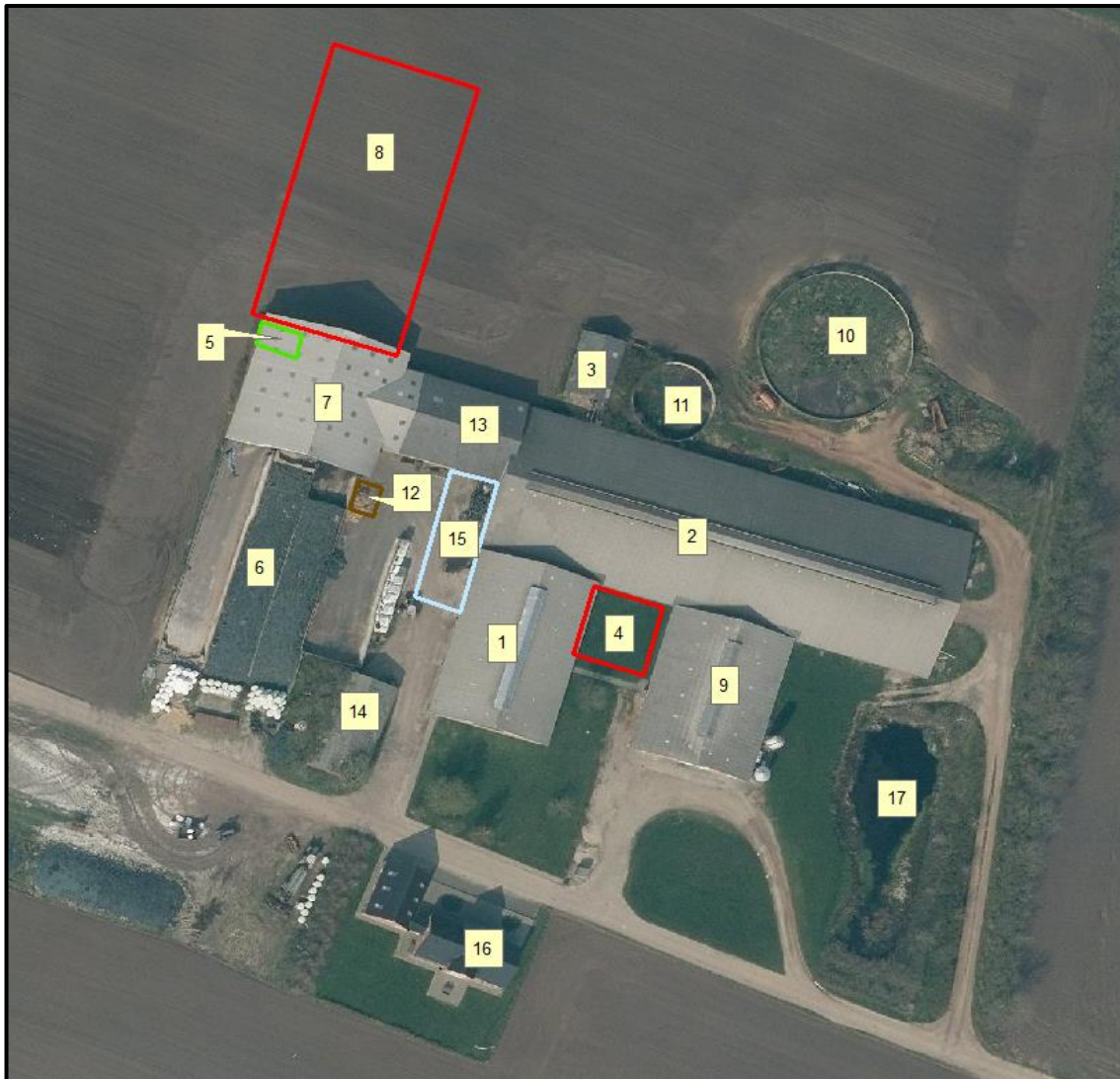
Der er ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

7.6 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 3.

Det ny silohus etableres i forlængelse af eksisterende foderhus. Bredden bliver 29 meter og benhøjden bliver 5 meter, som det eksisterende foderhus. Længden af ny foderlade bliver ca. 50 meter. Den ny foderlade bygges i røde stålplader på siderne og i gavlen mod nord. Gavlspidsen bygges med hvide stålplader. Taget er gråt eternit.

Den ny velfærdsstald bliver etableret tæt op ad tre eksisterende bygninger. Derfor er det kun gavlenden og enden af det udvendige foderbord, der bliver synlig fra vejen. Gavlenden kommer til at bestå af et ventilationsgardin. Snittegning og facadevisualisering ses i figur 4 og 5 henholdsvis.

Figur 3. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Bygning 1

Eksisterende staldbygning på 786 m² med naturlig ventilation. Det er i ansøgningen opgivet, at der ønskes mulighed for at opstalde

- Alle kvæg på 700 m² produktionsareal med dybstrøelse

Bygning 2

Eksisterende løsdriftsstald på 2.593 m² med naturlig ventilation. Det er i ansøgningen opgivet, at der ønskes mulighed for at opstalde:

- Alle kvæg på 76 m² produktionsareal med dybstrøelse
- Alle kvæg på 2.593 m² produktionsareal med sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)

Bygning 3

Godkendt som møddingshus i 2010 på 102 m². Der ansøges om:

- Alle kvæg på 98 m² produktionsareal med dybstrøelse

Bygning 4

Ny velfærdsstald på 253 m³ med naturlig ventilation. Den etableres med dybstrøelse og lang ædeplads og med udvendigt foderbord med afløb til gylletank. Den eneste synlige side fra vejen er gavlenden mod syd, som vil være med ventilationsgardin. Der ansøges om:

- Alle kvæg på 199 m² produktionsareal med dybstrøelse. (Der er ansøgt om dybstrøelse i hele arealet, fordi det aktuelle staldsystem dybstrøelse med lang ædeplads ikke findes. Derfor er der ansøgt om det gulvsystem, som er det mest forekommende i stalden).

Bygning 5

Areal med kalvehytter som lovliggøres. Tyrekalve som videresælges som spæd opstaldes her kortvarigt på afgangsdagen af hensyn til smittebeskyttelse. Der ansøges om:

- Alle kvæg på 60 m² produktionsareal med dybstrøelse

Bygning 6

Eksisterende ensilagesiloer som består af fire sammenhængende ensilagesiloer. Den østvendte silo er med bagmur. De resterende tre er fra 2002 og forlænget i 2008 og uden bagmur. Der er afløb fra ensilagesiloer til gylletank.

Bygning 7

Eksisterende foderhus fra 2001 på 717 m².

Bygning 8

Ny plansilohus på 50 x 29 meter. Her etableres i midten af bygningen en plansilo med bagmur og med en bredde på ca. 14 meter. Afløbene fra siloen koblet på det eksisterende og ledes til gylletank. Arealet langs siderne vil blive brugt til opbevaring af halm. Bygningen etableres i røde stålplader. Gavlspidsen mod nord etableres i hvide stålplader. Bygningen bliver med gråt eternit tag.

Bygning 9

Eksisterende malkestald.

Malkestald, opsamlingspladsen og sengebåse tæller ikke med i produktionsarealet, da det kun benyttes i forbindelse med malkning og sengebåsene i forbindelse med behandling. Der er 12 sengebåse og separationsfaciliteter til goldkøer. Der er også en kontorfaciliteter i bygningen.

Bygning 10

Eksisterende gyllebeholder fra 2005 på 3.000 m³ med en overflade på 625 m². Der er installeret gyllealarm.

Bygning 11

Eksisterende gyllebeholderplansiloer fra 1994 på 800 m² med en overflade på 174 m². Der er installeret gyllealarm.

Bygning 12

Eksisterende møddingsplads på 68 m² med afløb til gylletank. Det er på hjørnet af en ensilagesilo. Der er ansøgt om:

- Samlet gødningsandel på 27 m²

Bygning 13

Foderlade med råvarelager og lidt værksted

Bygning 14

Maskinhus på 270 m².

Bygning 15

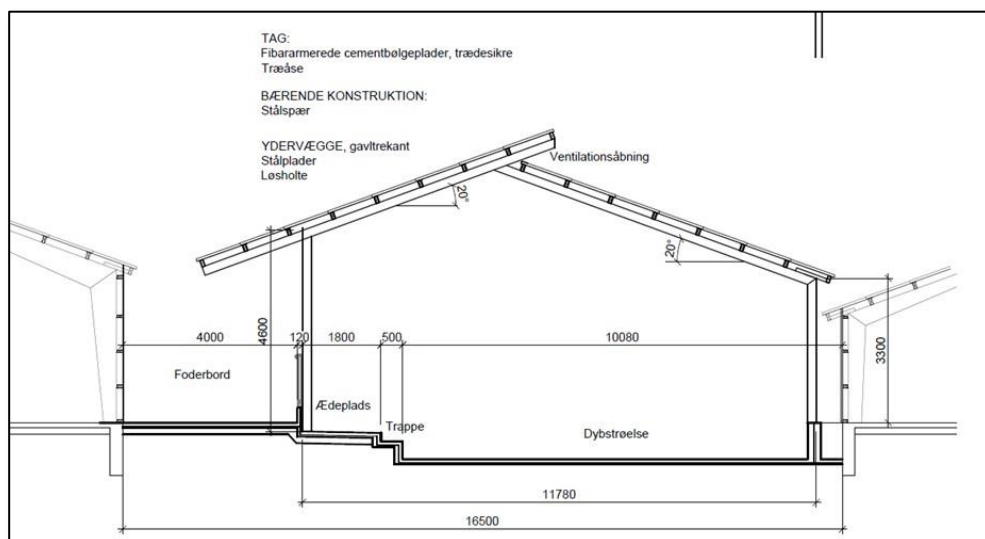
Befæstet areal med afløb til tagvand, forsinkelsesbassin og videre til Koved Bæk.

Bygning 16

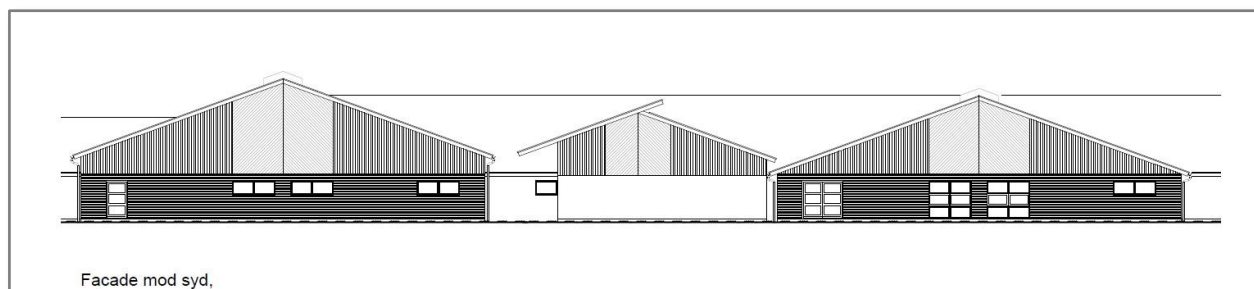
Stuehus med garage

Anlæg 17

Forsinkelsesbassin som opsamler tagvand, der ledes videre til Koved Bæk. Udledningstilladelse er udarbejdet i forbindelse med denne miljøgodkendelse.

Figur 4. Snittegning af ny velfærdsstald.

Figur 5. Facadevisualisering mod syd af ny stald, der ligger mellem to eksisterende bygninger.

Opsamlingsareal

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal sådanne arealer rengøres effektivt senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet. Rengøringskravet skal ses i lyset af forudsætningen om, at der kun i meget begrænset omfang vil være ammoniakemission fra disse arealer, fordi de kun anvendes kortvarigt, og fordi der ikke er gødningsoverflade, fordi arealerne rengøres. At rengøringen skal være effektiv, betyder derfor, at på gangarealer eller opsamlingsarealer, fjernes så vidt muligt alle gødningsrester, f.eks. med en højtryksrenser eller lignende.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.7 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

I tabel 3 ses produktionsarealets størrelse for 8 år siden, som nuværende drift og som ansøgt drift. Produktionsarealets placering i de forskellige bygninger er skitseret i figur 6.

Bygning	Staldsystem / type af opbevaringsanlæg	Dyre-type / gødningstype	8 årsdrift, m ²	Nudrift, m ²	Ansøgt, m ²
1	Løsdriftsstald	Alle kvæg Dybstrøelse	255	255	700
2	Løsdriftsstald	Alle kvæg Spalter med ringkanal/bagskyl	1.827	1.827	2.094
		Alle kvæg Dybstrøelse	76	76	76
3	Løsdriftsstald	Alle kvæg Dybstrøelse	0	0	98
4	Ny velfærdsstald	Alle kvæg Dybstrøelse	0	0	199
5	Kalvehytter	Alle kvæg Dybstrøelse	0	0	60
10	Gylletank 3000 m ³	-	625	625	625
11	Gylletank 800 m ³	-	174	174	174
3	Møddingshus	-	102	102	0
12	Møddingsplads	-	0	0	27

Tabel 3. Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse.

Figur 6. Oversigt over produktionsareal og dets staldsystem.

Produktionsarealets størrelse for 8 år siden blev godkendt i § 12 miljøgodkendelse fra den 7. september 2010.

Produktionsarealets størrelse i nudriften er uændret i forhold til 8 års driften.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.8 Vand, energi og klima

Ansøger oplyser:

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Kølevand fra nedkøling af mælk i mælketank genbruges til drikkevand til køerne og til vask af malkestald for at minimere energi forbrug.

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsageligt til malkning og belysning. Energiforbruget begrænses ved at have naturligt ventilerede stalde. Vacumpumpe er frekvensstyret. Endvidere er der installeret varmegenindvinding i forbindelse med mælkekøling og varmen bruges til at opvarme brugsvand i driftsbygning.

Til opvarmning af stuehus anvendes der jordvarme.

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbruget både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derfor, at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes, at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlig følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transport, så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Det er beskrevet i foregående afsnit vedrørende "Energi" med diverse tiltag.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

7.9 Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer

Ansøger oplyser:

Grundvand

Husdyrbruget ligger ikke i et område for særlig drikkevandsinteresse, og ikke indenfor boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde eller sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområder.

Der er to borer på husdyrbruget, DGU nr. 74.1182 og DGU nr. 74.645, samt en markvandsboring DGU nr. 97.876.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Ud fra ovenstående vurderes det at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

7.9.1 Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af dieselolie og smørelolie, som anvendes til drift og vedligehold af landbrugsmaskinerne. Dieselolie, smørelolie og spildolie opbevares i maskinhuset.

Oliefald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af et godkendt firma. For nuværende er det Danish Agro.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af rengøringsmidler til malkeanlægget. Det er minimalt, hvad der anvendes af rengøringsmidler.

Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Medicinrester og tom medicinballage

Medicinen opbevares i et køleskab i malkestalden. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent, at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Vurdering

Det vurderes at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Varde Kommune.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i maskinhuset, og som afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spærepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicerum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

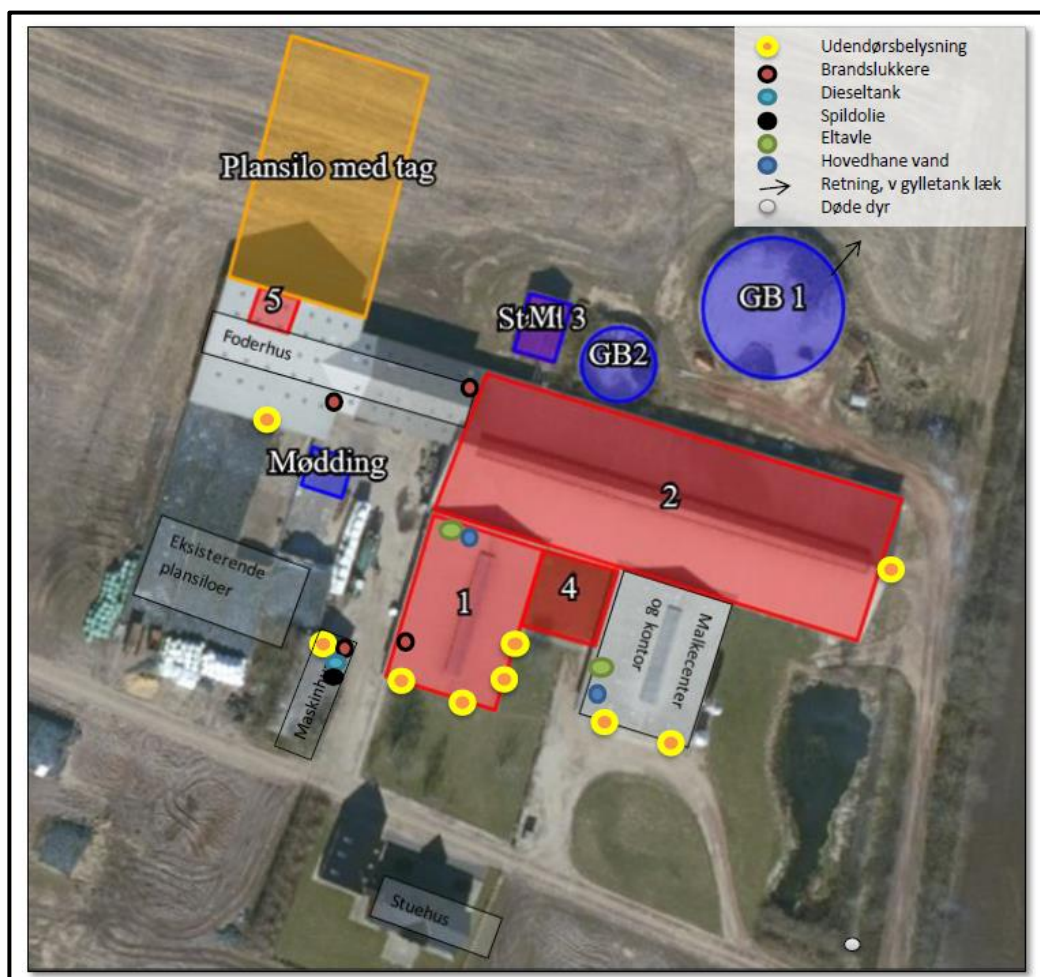
Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Ønskes der afleveret affald på kommunal genbrugsplads, skal husdyrbruget være tilmeldt genbrugsordning for erhverv. Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at fast affald, olie og kemikalier opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.10 Oplag af diesel- og fyringsolie

Ansøger oplyser følgende:

Dieselolien opbevares i maskinhuset i en overjordisk tank på 2.500 liter fra 2015, se figur 7. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tanken er forsynet med en overfyldningsalarm for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.

Figur 7. Oversigtskort udarbejdet af ansøger.

Varde Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at diesel- og fyringsolie opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.11 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Da der af ansøgningen ikke fremgår nogen besætningsstørrelse, men udelukkende produktionsarealer i staldene, er det ikke muligt at udregne en præcis produktion af flydende og fast husdyrgødning.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 4.300 m³. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 4.

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Byggeår / 10 års beholderkontrol
Gylletank 1	3.000	3.000	2005 / 2015 Gyllealarm installeret
Gylletank 2	800	800	1994 / 2013 Gyllealarm installeret
Gyllekanaler	500	500	-
I alt	4.300	4.300	-

Tabel 4. Husdyrbrugets opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

Ansøger oplyser:

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Biogas henter gylle fra ejendommens to biogasfortanke, placering kan ses på figur 9, og returnerer gyllen i gyllebeholderne. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på plads ved eksisterende plansiloer, figur 3, eller som kompost i markstak.

Det vurderes, at husdyrgødning opbevares miljømæssigt forsvarligt og efter gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Når det gælder opbevaring af kompost i markstak gælder reglerne i Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning".

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning gælder følgende for opbevaring af kompost i markstak:

Dybstrøelse skal som hovedregel opbevares på en møddingsplads med fast bund og afløb.

Dybstrøelse må dog, når den er kompostlignende og har et tørstofindhold på mindst 30 %, oplagres i marken. Dybstrøelse, der har ligget i en stald i 3-4 måneder, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Markstakke med kompost skal opfylde de samme afstandskrav, som gælder for stalde, møddingspladser m.v.

En markstak må højst ligge samme sted i 12 måneder, og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Der skal føres årlige optegnelser med oplysninger om oplagringsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

En markstak må ikke placeres på arealer, som skrånede mod vandløb og søer, og må ikke placeres nærmere end 15 m fra dræn.

En markstak skal overdækkes umiddelbart efter udlægning, og skal til enhver tid holdes fuldstændig overdækket med kompostdug eller andet lufttæt materiale. Eneste undtagelse er en midlertidig opbevaring i maksimalt en uge i forbindelse med udspredning.

Fast gødning, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.12 Ensilage- og foderopbevaring

Grovfoder opbevares i plansiloer og plansilohus. Råvarer, halm og strøelse opbevares i foderhuset.

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.13 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 350,6 meter, samlet bebyggelse 244,1 meter og enkeltbolig 100,0 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 5.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 5 anderledes end i figur 1.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Tobjergevej 10	0	FMK	100	100	430,6	Ja
 Tobjergevej 31	0	FMK	100	100	289,3	Ja
 Lydum	0	NY	244,1	244,1	2430,3	Ja
 Lunde	0	NY	369	350,6	2510,4	Ja

Tabel 6. Samlet resultat af lugtberegning og geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholderne. Møddinger skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.14 Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte

Ansøger oplyser:

De væsentligste miljøforhold for husdyrbrug er støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik og udvaskning af kvælstof til vandmiljøet. Nærmeste nabo er beliggende indenfor 300 m, der er derfor foretaget en grundig vurdering af forhold angående støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik som kan påvirke de nærliggende beboelser.

I det nedenstående er enkelte forhold uddybet.

Støj

De væsentligste støjklender på et kvægbrug er dyrene, foderleverancer, foderblandinger, støj fra transporter, malkeanlæg med mere.

-Interne transporter foregår hovedsageligt indenfor normal arbejdstid.

-Støj fra malkeanlæggets vacumpumpe og kompressor kan give støj, og er derfor placeret indendørs for at minimere støjgener.

-Fuldfodervogn til blanding af foder kan give støj. Blanding af foder sker i tidrummene kl. 7-9 og kl. 15.30-16.30. Blanding af foder i fuldfodervognen sker i eksisterende foderlade, og derved mindskes støj.

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer, betyder at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget på Tobjergevej 21 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige støj- og rystelsesgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

Støv

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder med mere, kan der opstå støvgener. Alt foder opbevares i udendørs eller indendørs i lukkede siloer. Transport af foder mellem fodersiloerne og stalden foregår i et lukket system, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset. Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

7.15 Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser følgende:

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges. I fluesæsonen bruges der neporex i dybstrølsesboksene.

Rottebekæmpelse sker via ordning med et privat firma.

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Varde Kommune vurderer, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.16 Døde dyr

Ansøger oplyser:

Døde dyr opbevares på fuldspalter mellem træer ved forsinkelsesbassin, jævnfør placeringen på figur 7. Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.17 Lys

Ansøger oplyser:

Der er lys i staldene indenfor normal arbejdstid. I staldene er der natsænkning af lysstyrken, så der alene er orienteringslys om natten. Lyset i stalden kan ses fra ventilationsåbninger i siden af staldbygninger. Produktionsanlægget er delvis omgivet af træer og i god afstand til naboer. Placeringen af udendørs belysning fremgår af figur 7.

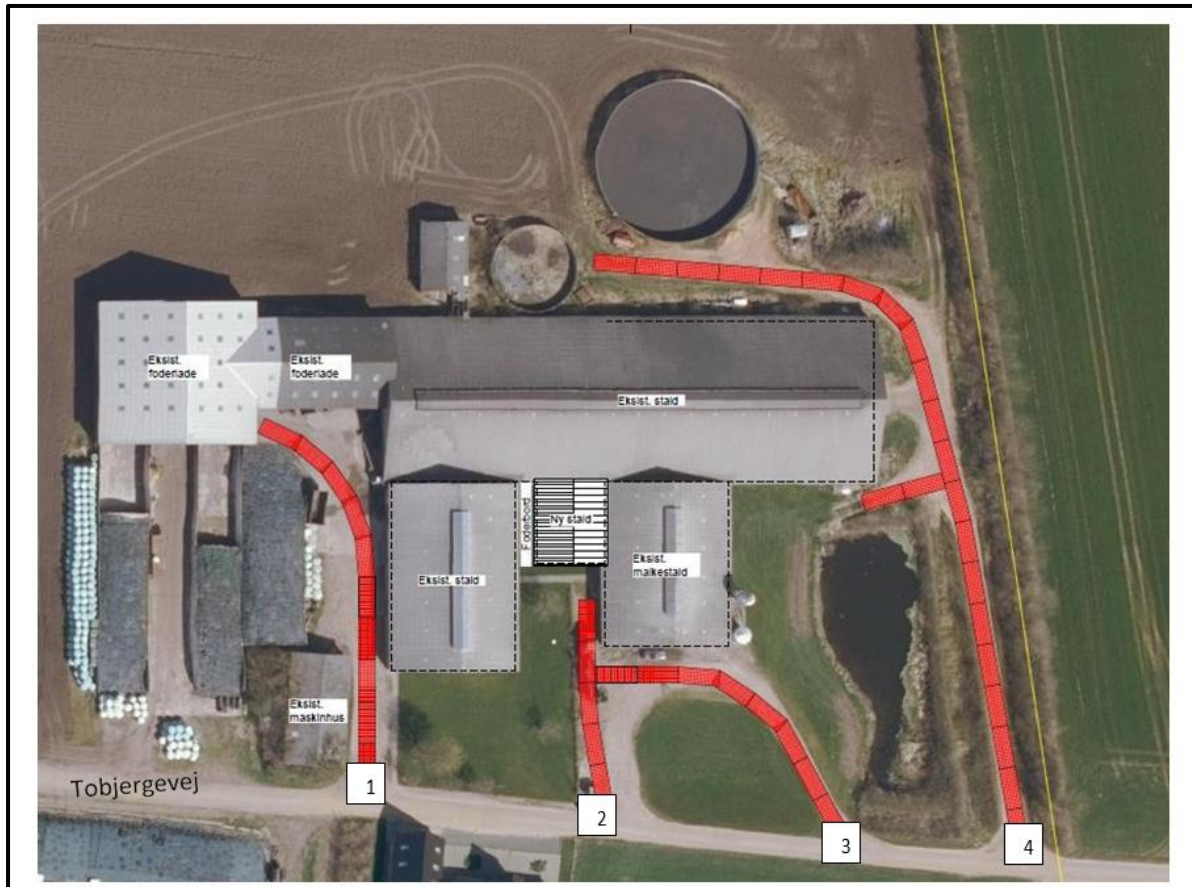
Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af udvidelsen. Ejendommen er delvis afskærmet af læhegn. Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

7.18 Transport

Ansøger oplyser:

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. På figur 8 ses de fire indkørsler til ejendommen. Indkørsel 1 og 3 bruges ved levering af foder. Indkørsel 2 bruges af mælketankbilen og ved afhentning af slagtekreaturer. Indkørsel 4 bruges af biogas, når de afhenter og leverer gylle. Ved ensilering er der transporter ind/ud i den sydlige ende af siloerne.

Figur 8. Til- og frakørselsforhold udarbejdet af ansøger.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen. Antal transporter i nudrift er med udgangspunkt i godkendelsen fra september 2010 for nærværende husdyrbrug.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Afhentning af levende dyr	10	20	
Afhentning af døde dyr	20	11	
Leverance af indkøbt foder	34	34	
Husdyrgødning som afhentes af biogasanlæg med lastbil	410	520	
Kørsel med gyllevogn	492	500	
Affald	36	26	
Andet (fragtbil o.l.)	20	20	
Mælkebil	180	180	Mejeri kan vælge at ændre det til daglig afhentning
Transporter i alt	1.202	1.311	

Tabel 6. Antal transporter til og fra ejendommen.

De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/ levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejds- tid.

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Varde Kommune vurderer, at stigningen i antal transporter og at til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.19 Spildevand

Ansøger oplyser:

Afløbsforhold ses på figur 9.

Sanitært spildevand fra stuehus og toilet i bygning med malkecenter løber i septitank jævnfør placering på figur 9. Tilladelse til dette nedslivningsanlæg er givet i 2006.

Der er tagrender på alle bygninger, og tagvand fra bygninger løber i eksisterende forsinkelsesbassin øst for staldanlægget. Fra forsinkelsesbassin er der afløb til dræn/regnvandsledning med afløb til Kovad Bæk.

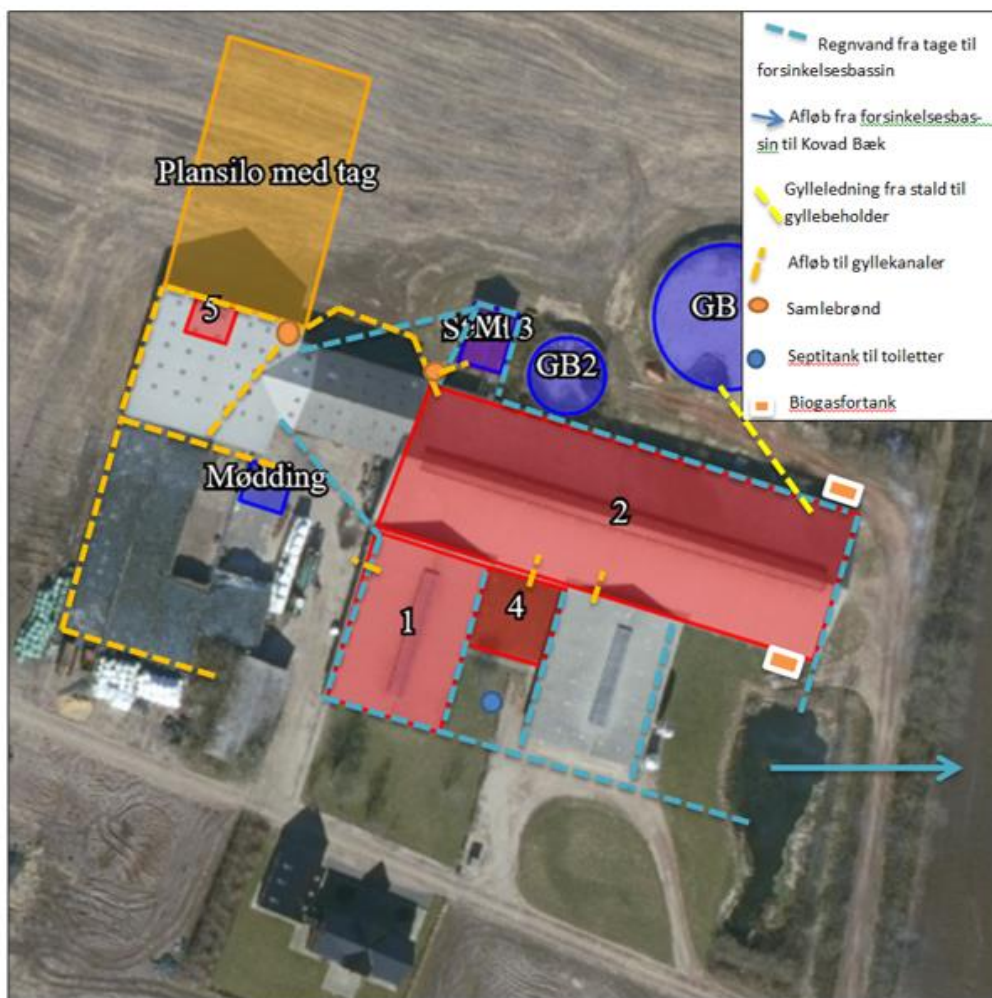
Restvand fra plansiloer, afløb fra dybstrøelsesområder og det udvendige foderbord (bygning nr. 4 I figur 3) løber i staldenes gyllekanaler.

Fra stald 2 til den store gyllebeholder (GB1) er der en gylleledning, som bruges sjældent, da biogasfirmaet henter gyllen fra biogasfortanke på stald 2's nordøstlige og sydøstlige side, og placeringen fremgår også af figur 9. Fra malkecenter og stald 4 er der afløb til gyllekanaler i stald 2 jævnfør figur 9. Fra stald 1 er der et afløb ud i ajlebeholder på 20 m³, som ligger vest for stald 1 før plansiloerne.

Overfladevand fra befæstet areal (nr. 15 på figur 3) går i tagvand.

Der er endnu ikke etableret afløb i den sydlige ende af ensilagesiloerne. Det planlægges at blive udført i forbindelse med nybyggeriet. Derfor er det kommende forløb fra de pågældende afløb også indtegnet i figur 9. Afløbene fra den sydlige ende af ensilagesiloerne kommer til at forløbe langs den vestlige langside af siloanlægget, langs gavlenden og rundt om det eksisterende foderhus til eksisterende samlebrønd.

Det vurderes hermed, at husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand, restvand og ensilagesaft er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Figur 9. Afløbsplan udarbejdet af ansøger.

Tagvand

Der er i forbindelse med denne miljøgodkendelse også givet en udledningstilladelse til vandløb.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

7.20 Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Ansøger oplyser:

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedurer for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: Brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved

strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lignende), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Gyllebeholderne er underlagt 5-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks.

Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance. Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvist fladt, jævnfør figur 7 for retning af gylleafstrømning ved lækage.

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Varde Kommune vurderer, at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

7.21 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften er 2.777,0 kg kvælstof pr. år, fra nudriften 2.753,8 kg kvælstof pr. år og i ansøgt drift 3.710,2 kg kvælstof pr. år. Se figur 10.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3380,8	329,5	3710,2
Nudrift	2397,4	356,5	2753,8
8 års-drift	2420,6	356,5	2777,0

Figur 10. Beregninger af ammoniakfordampningen i *husdyrgodkendelse.dk*

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 933,2 kg kvælstof pr. år i forhold til 8 års driften og 956,4 kg kvælstof pr. år i forhold til nudriften.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

- Gulvet i den ny velfærdsstald (bygning nr. 4 på figur 3) skal være dybstrøelse med lang ædeplads. (Der er ansøgt om dybstrøelse i hele arealet, fordi det aktuelle staldsystem dybstrøelse med lang ædeplads ikke findes. Derfor er der ansøgt om det gulvsystem, som er mest dominerende).
- Udvidelsen i eksisterende stald (bygning nr. 1 på figur 3), møddingshuset (bygning nr. 3 på figur 3) som ændres til stald og kalvehytter i foderlade (bygning nr.5 i figur 3) skal alle være med dybstrøelse.

Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1595 af 6. december 2018) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der er ca. 8,5 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 196 Lønborg Hede beliggende nordøst for husdyrbruget.

Der er i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,0 kg N/ha/år.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 8,5 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 11.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype 4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng, og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Der er i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg N/ha/år.

Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Figur 11. Husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1 natur.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Husdyrbruget er beliggende ca. 4,4 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 12.

Det drejer sig om en Vejrupsø Hede.

Der er i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg N/ha/år. Kravet om en totaldeposition på maksimalt 1,0 kg N/ha/år er overholdt.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

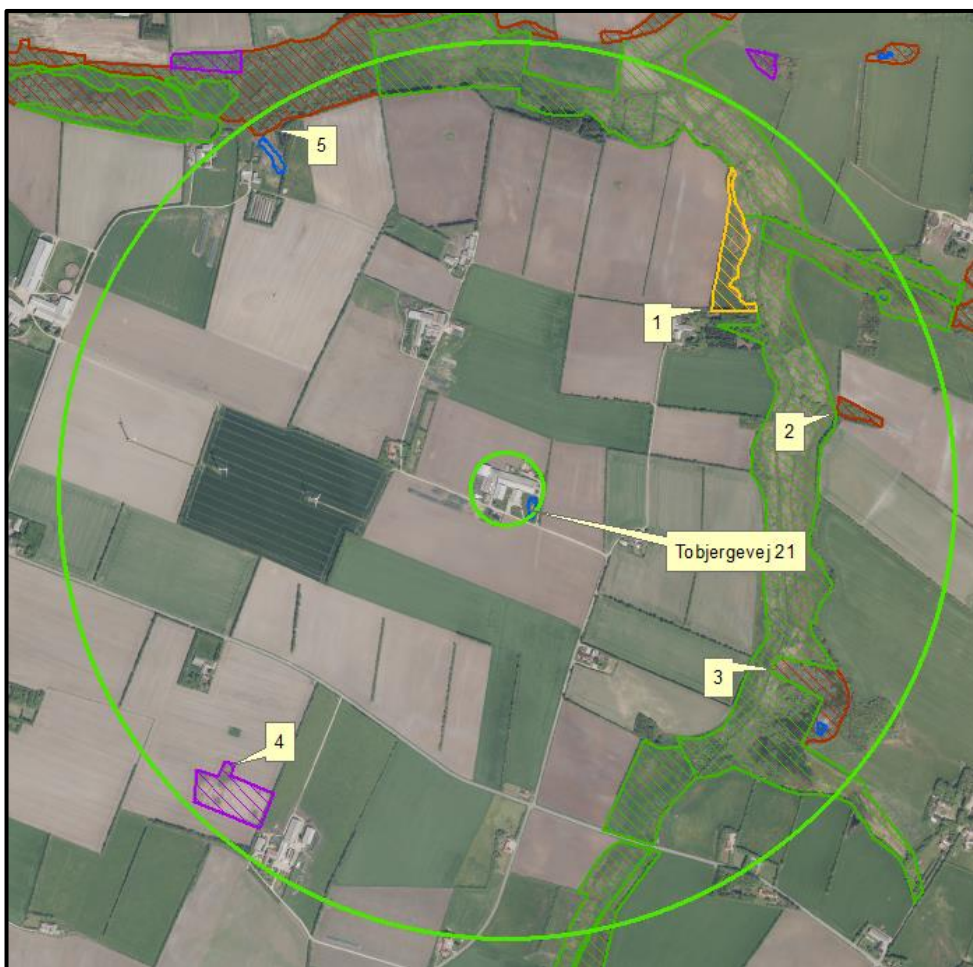
Figur 12. Husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2 natur.

§ 3 områder

Af figur 13 og tabel 7 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kat. 3	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen
1	Overdrev	Ja
2	Mose	Ja
3	Mose	Ja
4	Hede	Nej
5	Mose	Ja

Tabel 7. Kategori 3 områder indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Figur13. Kategori 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 8.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 8. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune:

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015	2016
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3	13,9

Tabel 9. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Nærmeste kategori 3 natur er et overdrev ca. 580 meter nordøst for hudsyrbruget.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der en hede, 3 moser og et overdrev, se figur 13 og tabel 7.

Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegnings af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 7, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ingen ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder. Beregningerne fremgår af tabel 10, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

Natur lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Ruhed opland	Ruhed område	Merdep. 8 års drift, kgN/ha	Merdep. Nudrift, kgN/ha	Total Ansøgt, kgN/ha
Natura 2000	*	8.500	-	landbrug	mk	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	*	8.500	-	landbrug	mk	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	*	4.400	-	landbrug	skov	0,0	0,0	0,0
Kategori 3 nr. 1	moderat	580	10-20	landbrug	bn	0,1	0,1	0,5
Kategori 3 nr. 2	uoplyst	780	Uoplyst	landbrug	skov	0,1	0,1	0,5
Kategori 3 nr. 3	særlig	720	5-10	landbrug	bn	0,1	0,1	0,2
Kategori 3 nr. 4	moderat	920	10-20	landbrug	bn	0,0	0,0	0,1
Kategori 3 nr. 5	særlig	990	5-10	landbrug	skov	0,0	0,0	0,2

Tabel 10. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder.

Natura 2000, nærmeste kategori 1 og kategori 2 natur ligger i Ringkøbing-Skjern kommune og der er ingen deposition på naturområderne, hovedsageligt på grund af afstanden på over 4 km. Af den grund vurderer Varde Kommune, at det er uden betydning at angive kvælstoffølsomheden af de naturområder.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 4 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 7 enge, se figur 13. De to sydligste enges kvælstoffølsomhed er uoplyst. De øvrige enge er særlig N-følsomme. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på § 3 engene.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.22 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudedede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 8,7 km syd for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Ansøger oplyser:

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IVarter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde. Følgende bilag IV-arter er ifølge Varde kommune ved miljøgodkendelse i 2010 vurderet at de kunne tænkes at forekomme: småflagermus, markfirben og løgfrø.

Kommunen vurderede på det tidspunkt, at husdyrproduktionen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser, at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen7.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret truede arter på den danske rødliste i nærheden af ejendommens anlæg.

Godkendelsen vil ikke medføre at der ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger, eller andre potentielle levesteder for padde eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter. Derfor vurderes det at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder. Det vurderes at husdyr- produktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr, og uden at påvirke den biologiske mangfoldighed negativt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøgere om miljøtilladelse/miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår hovedpunktet ammoniak.

I det følgende redegøres der for ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for husdyrbruget.

7.23 BAT – Ammoniak

Projektets BAT-krav ud fra Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se tabel 11.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3381	329	3710
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3381	329	3710
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 11. Samlet beregning af projektets BAT-emissionsniveau

BAT-kravet for projektet er beregnet til 3.710 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 3.710 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er lig BAT-kravet.

Ansøger oplyser:

Der er ikke er foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

BAT-niveauet er opnået ved at

- Gulvet i den ny velfærdsstald (bygning nr. 4 på figur 3) skal være dybstrøelse med lang ædeplads. (Der er ansøgt om dybstrøelse i hele arealet, fordi det aktuelle staldsystem dybstrøelse med lang ædeplads ikke findes. Derfor er der ansøgt om det gulvsystem, som er mest dominerende).
- Udvidelsen i eksisterende stald (bygning nr. 1 på figur 3), møddingshuset (bygning nr. 3 på figur 3) som ændres til stald og kalvehytter i foderlade (bygning nr.5 i figur 3) skal alle være med dybstrøelse.

Se figur 3 for placering af bygninger.

7.24 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

8 Egenkontrol

Ansøger oplyser:

- *Brug af sprøjtemidler registreres (Sprøjtejournal)*
- *Der overvåges ved gyllepumpning*
- *Der udføres 5 beholderkontrol.*
- *Der føres logbog over gylletanke.*
- *Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne, når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.*

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identi- cere og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet.

9 Alternative muligheder

Ansøger oplyser:

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed. En mindre udbygning af anlægget til kvæg, giver en optimal udnyttelse af det resterende anlæg. Der er med bistand fra bygningskonsulent set på muligheder vedrørende placering af den nye stald for at opnå en optimal placering i forhold til optimal tilknytning til eksisterende byggeri.

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer med mere), miljøet og husdyrbruget.

10 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/partner, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 402 meter fra husdyrbruget, i perioden fra den 12. juni 2019 til og med den 12. juli 2019.

I forbindelse med naboeringen er der ingen bemærkninger kommet.

11 Samlet vurdering

Ansøger oplyser:

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven, og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. *Befolkningen og menneskers sundhed.*
2. *Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.*
3. *Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.*
4. *Materielle goder, kulturarv og landskabet.*
5. *Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.*
6. *Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1- 5.*

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1 – Udledningstilladelse til tag- og overfladevand

BRUNO PEDERSEN
Tobjergevej 21
Lunde
6830 Nørre Nebel

Teknik og Miljø

Bytoften 2, 6800 Varde

79946106

Tilladelse til udledning af tag- og overfladevand til Kovad Bæk fra Tobjergevej 21, 6830 Nørre Nebel

15. juli 2019

Varde Kommune giver hermed tilladelse til udledning af tag- og overfladevand fra Tobjergevej 21, 6830 Nørre Nebel, matrikel 4c – Tarp By, Lunde til Kovad Bæk.

Susanne Seested

Direkte tlf.: 79946106

Udledningens forløb til bæk ses i figur 1. Afløbsplan ses i figur 2.

Journalnr.: 95334-19

Sagsnr.: 19-6445

Denne udledningstilladelse er udarbejdet samtidig med en miljøgodkendelse af husdyrbruget.

Du etablerede i 2006 et forsinkelsesbassin til at opsamle tag- og overfladevand fra din ejendom. Tag- og overfladevandet ledes til Kovad Bæk. Der er ikke tidligere givet en udledningstilladelse til bækken. Forsinkelsesbassinet er beskrevet i forbindelse med en VVM screening fra 2006.

Figur 1: Oversigt over udledningens forløb til bæk.

Postadresse:

Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

15. juli 2019

Arealer hvorfra der opsamles overfladevand og tagvand:

Eksisterende:

Nyere foderlade:	766 m ²	
Ældre foderlade:	385 m ²	
Løsdriftsstald:	2.593 m ²	
Dybstrøelsesstald:	786 m ²	
Malkestald:	715 m ²	
Befæstet areal:	310 m ²	I alt 5.555 m ²

Nyt foderhus:	1450 m ²	
Ny velfærdsstald:	253 m ²	I alt 1.703 m ²

I alt udledning fra 7.260 m²

Du fortæller, at udløbet til bækken er med en diameter på 110 mm og med et fald på 50 promille på grund af et naturligt terrænfald.

Journalnr.: 95334-19
Sagsnr.: 19-6445
Ref.: Susanne Seested

Side 2 / 8

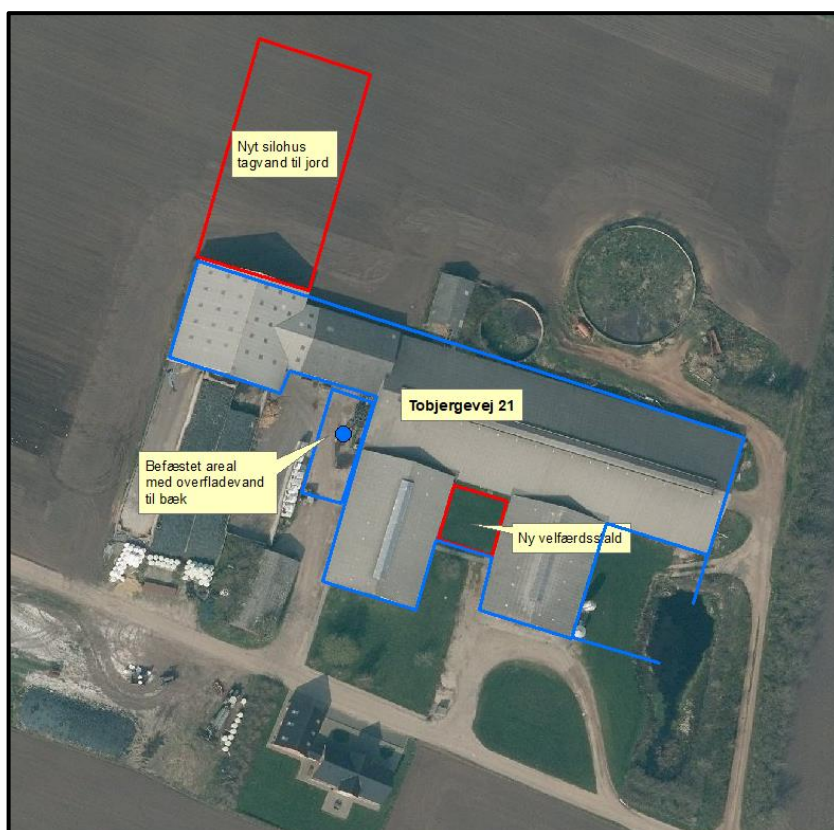

15. juli 2019

Journalnr.: 95334-19
Sagsnr.: 19-6445
Ref.: Susanne Seested

Side 3 / 8

Figur2: Områder hvorfra tag- og overfladevand opsamles og ledes til bæk.

Udledningen skal ske på følgende vilkår:

Vilkår

Forsinkelsesbassin

1. Du har etableret et forsinkelsesbassin på ca. 700 m³. Bassinet må ikke udvides yderligere uden Varde Kommunes tilladelse.
2. Dit forsinkelsesbassin falder naturligt ind i det omkringliggende landskab med en bræmme omkring med vildt græs og andet lav buskvækst omkring bassinet. Disse omgivelser må ikke ændres.
3. Du må ikke ændre på rørledningens diameter på 110 mm og fald på 50 promille fra forsinkelsesbassinet.
4. Bassinet skal vedligeholdes og oprensnes efter behov.

15. juli 2019

5. Du skal få en autoriseret kloakmester til af afproppe overflødiggjorte og ubenyttede kloakledninger.

Journalnr.: 95334-19

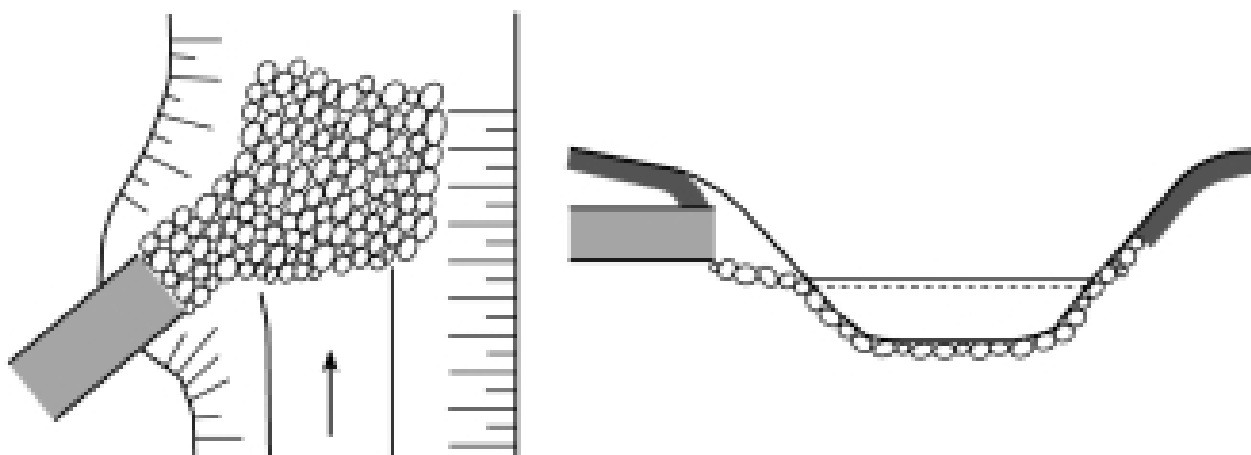
Sagsnr.: 19-6445

Ref.: Susanne Seested

Udledning

6. Den udledte vandmængde fra forsinkelsesbassinet må ikke overstige 17 l/s.
7. Udledningen må ikke give anledning til gener for naboer eller medføre oversvømmelser udenfor din egen grund.
8. Udledningen må ikke give anledning til erosion af bund og brinker i grøfter eller Kovad Bæk. Du skal, hvis det bliver nødvendigt, etablere brinksikring i Kovad Bæk, se figur 1.
9. Udledningen må ikke give anledning til ophobning af sand eller andre partikler i dræn, grøfter eller Kovad Bæk.
10. Udløbet skal være som et dykket udløb.
11. Udløbet skal falde naturligt ind i omgivelserne, må ikke stikke ud i vandløbet og må ikke være til gene for vandløbets vedligeholdelsesarbejde, se figur 1.
12. Du skal dreje udløbet, så det er 30 – 45° i medløb og selve udløbet skal placeres mindst 20 cm over vandløbets regulativmæssige bundkote, se figur 3.

Side 4 / 8

Figur 3. Placer og udform udløbet så mindst mulig erosion af bund og brinker opnås. Det kan fx sikres medstensætning. Hvor højdeforholdene giver mulighed

15. juli 2019

for det, kan udløbet udformes så afløbsvandet iltes eksempelvis i faskine eller iltningstrappe.

Journalnr.: 95334-19
Sagsnr.: 19-6445
Ref.: Susanne Seested

13. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligvis forekommer i regnvand.

Side 5 / 8

Generelt

14. Alt arbejdet i forbindelse med udledningen skal udføres af en autoriseret kloakmester.
15. Kloakmesteren skal lave anlægget efter Dansk Standards retningslinjer, herunder DS 432 "Norm for afløbsinstallationer".
16. Du kan før igangsætning af gravearbejdet spørge det lokale kulturhistoriske museum om en udtalelse om, hvorvidt arbejdet indebærer risiko for at ødelægge fortidsminder. Stands jordarbejdet hvis du under arbejdet finder spor af fortidsminder. Anmeld straks fortidsmindet til det lokale kulturhistoriske museum.
17. Hvis der under gravearbejdet opstår mistanke om jordforurening, skal du stoppe arbejdet og kontakte Naturcenteret ved Varde Kommune.
18. Du er inden gravning i jorden, forpligtet til at fastlægge hvor eventuelle jordledninger er placeret på arealet (el, gas, telefon, med mere). Kortlægningen kan ske ved kontakt til de relevante selskaber. Hvis du undlader at foretage kortlægningen og under arbejdet beskadiger en jordledning, kan du blive gjort erstatningsansvarlig af ejeren af jordledningen.
19. Du skal være opmærksom på, at du ikke uden kommunens godkendelse må lave ændringer i grøfter, rørledninger eller dræn, som ikke er omfattet af projektet.

Når anlægget er etableret

Kloakmesteren skal færdigmelde anlægget ved at returnere vedlagte færdigmeldingsskema til Varde Kommune.

Sammen med færdigmeldingen skal der sendes en revideret målfast tegning på anlægget, hvis der er ændret på placeringen af anlægget under etableringen.

Anlægget skal vedligeholdes løbende. Kloakmesteren har pligt til at udlevere en vejledning om driften og vedligeholdelsen af anlægget.

15. juli 2019

Beskrivelse og vurdering

I Vandområdeplan 2015 – 2021 er målsætningen, nuværende tilstand samt indsatskrav for Koved Bæk:

Målsætning

God økologisk tilstand
God kemisk tilstand

Nuværende tilstand

Moderat økologisk tilstand
God kemisk tilstand

Indsatskrav

Der er ingen indsatskrav.

Fjern-recipienten for udledningen er Ringkøbing Fjord. Varde Kommune vurderer, at tilladelsen ikke giver anledning til uacceptable følgevirkninger for omgivelserne, herunder nær-recipienten Koved Bæk samt fjernrecipienten Ringkøbing Fjord.

Kommunen skønner, at projektet ikke vil forringe levevilkår for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Journalnr.: 95334-19

Sagsnr.: 19-6445

Ref.: Susanne Seested

Side 6 / 8

15. juli 2019

Lovgrundlag og klagevejledning

Tilladelsen er givet efter § 28 i Miljøbeskyttelsesloven og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Journalnr.: 95334-19

Sagsnr.: 19-6445

Ref.: Susanne Seested

Lovhenvisning

- Museumsloven, nr. 473 af 7. juni 2001, jævnfør lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014.
- Miljøbeskyttelsesloven, lovbekendtgørelse nr. 241 af 13. marts 2019 om miljøbeskyttelse.

Side 7 / 8

Øvrige henvisninger

- DS 432:2009 Norm for afløbsinstallationer
- Du kan finde en liste over autoriserede kloakmestre her: <http://www.sik.dk/Virksomhed/Autorisation-el-vvs-og-kloak/Autorisation/Autorisationsregister>

Hvis du har spørgsmål til tilladelsen, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Susanne Seested

Landbrugssagsbehandler

E suse@varde.dk

Færdigmelding af anlægsarbejder

Sagsnummer	
Adresse	
Anlægsarbejdet er afsluttet den:	

	Etablering af nedsivningsanlæg
	Etablering af minirensesanlæg
	Etablering af pileanlæg
	Etablering biologisk sandfilter
	Etablering af bundfældningstank
	Tilslutning til offentlig kloak
	Reparation af eksisterende spildevandsanlæg
	Nedgravning af tæt samletank
	Etablering af faskine til tag- og overfladevand
	Udledning af tag- og overfladevand til:
	Udledning af spildevand til:
	Vaskeplads med afløb til:
	Etablering af olie- og benzinudskiller
	Etablering af fedtudskiller
	Etablering af jordvarmeanlæg
	Andet
	Bemærkning:

Stempel fra autoriseret firma

Underskrift

**Færdigmeldingen skal du sende til
Varde Kommune på vardekommune@varde.dk**